

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ГАЛУУТ СУМАНД ОРШИХ “БАЯН
АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД
БОЛОН БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ
ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН
ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-017506, MV-017495
Регистрийн дугаар: 2848066*

Хянасан:

БОУАӨЯ-ны ХБОБНУГазрын ахлах шинжээч:/У.Цогтбаяр/

Биелэлтийг тайлагнасан:

“Вестернресурс” ХХК-ний байгаль орчны мэргэжилтэн:.....Н.Гончигмаа

Агуулга

1. ОРШИЛ	4
2. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	4
3. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	12
3.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	12
3.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	16
3.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт	19
3.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд	23
4. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	25
5. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	26
6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	29
7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	29
8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ	36
9. ХИМИЙН БОДИС ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	45
10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	49
11. ДҮГНЭЛТ	50

Зургийн жагсаалт

Зураг 1 Талбайн байршлын тойм зураг	6
Зураг 2 Ажилчдын хотхон орчмын төлөв байдал	10
Зураг 3 Уурхайн ажилчдын хотхон	11
Зураг 4 Паркийн талбай	11
Зураг 5 Ажилчдын сургалтын өрөө	11
Зураг 6 Өглөө, орой бүр ажилчдын анхан шатны амин үзүүлэлтүүдийг хянадаг	15
Зураг 7 Дотоод тээврийн замыг усалж буй үе	15
Зураг 8 Худгийн тоолуурын усны бүртгэл	16
Зураг 9 Хурдны хязгаарын тэмдэгнүүд	16
Зураг 10 Цэврийн нуур болон угаах төхөөрмжийн хэсэг	17
Зураг 11 Усны гэрээ байгуулсан	18
Зураг 12 Унд ахуйн усанд эрүүл ахуйн болон хамгаалалтыг бүсийг тогтоосон байдал	19
Зураг 13 Худгийн тоолуур баталгаажуулалтын гэрчилгээ	19
Зураг 14 ШТМ – өнөөгийн байдал	20
Зураг 15 Уурхайн шимт хөрсний одоогийн хэмжээ	21
Зураг 16 Хаягдал тосыг дараагийн шатны байгууллагад нийлүүлж буй байдал	22
Зураг 17 Тоног төхөөрөмжийн тос масло солих газрын хөрсийг хамгаалсан байдал	22
Зураг 18 Ахуйн бохир усыг хуримтлуулах танк болон бохир соруулж буй байдал	23
Зураг 19 Технологийн замын тэмдэг тэмдэглэгээ	24
Зураг 20 Мал амьтан унахаас сэргийлсэн байдал	24
Зураг 21 Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай	25
Зураг 22 Тэрбум мод	25
Зураг 23 Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын маркшейдер зураг	26
Зураг 24 Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлт хийгдэхийн өмнө	27
Зураг 25 Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлт хийгдсэний дараа	28
Зураг 26 Хуванцар хаягдал ялган ангилсан байдал	30
Зураг 27 Энгийн хог хаягдлын цэг	31
Зураг 27 Энгийн хог хаягдлаа орон нутгийн хогийн цэг рүү тээвэрлэж буй байдал	31
Зураг 29 Ахуйн бохир ариутгаж буй байдал	32
Зураг 30 Хог хаягдлыг түр хадгалах хогийн сав болон зөөвөрлөх хөсөг	32
Зураг 31 Аюултай хог хаягдлыг ялган ангилж буй талбай	33
Зураг 32 Аюултай хог хаягдлыг ялган ангилах сав	34
Зураг 33 Засварын талбай	35
Зураг 34 Эмнэлгийн аюултай хог хаягдал цуглуулах сав	35
Зураг 35 Тээвэрлэсэн хаягдал тосны акт	36
Зураг 36 Агаарын дээжлэлт хийж буй байдал	37
Зураг 37 Усны дээж авч буй байдал	38
Зураг 38 Хөрсний дээжүүд авч буй байдал	39
Зураг 39 Хяналт шинжилгээний хариу дүнгүүд	44
Зураг 40 Хяналт шинжилгээний хариу дүнгүүд	47
Зураг 41 Гал унтраах багаж хэрэгсэл байрлуулсан байдал	48

1. ОРШИЛ

Манай компани нь байгаль орчинд нөлөөлөх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, байгалийн унаган төрхийг аль болох хадгалах, биологийн нөхөн сэргээлтийг стандартын дагуу өндөр түвшинд хийж гүйцэтгэх бодлого баримталж, байгаль орчны бодлого зорилтод нийцсэн арга хэмжээнүүдийг авч, биелэлтийг ханган ажилладаг. Үүнд:

- ☆ Байгаль орчны бохирдолтоос сэргийлэх, байгалийн баялгийг зүй зохистой ашиглах зорилгоор байгаль орчинд учрах сөрөг нөлөөллийг тодорхойлж, сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг авах зорилгоор байгаль орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг хийлгүүлэх
- ☆ Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, тогтоомж холбогдох дүрэм журам стандартыг дагаж ажиллах
- ☆ Нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт нөлөөлөх нөлөөлөл, эрсдэлийг тооцон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тогтоогдсон ажлуудыг цаг тухай бүрд зардлыг төсөвлөн зайлшгүй авах арга хэмжээнүүдийг дагаж ажиллах
- ☆ Биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэхдээ биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлын үр дүнд тавих үндсэн шаардлага, байгалийн үндсэн бүсээс хамаарах агротехникийн шаардлага, ургамлын нөхөн сэргээлтийн үе шатууд, тарих ургамлуудыг сонгох болон нөхөн сэргээсэн газрыг хүн, мал, салхи, усны нөлөөгөөр эвдрэхээс хамгаалах, нөхөн сэргээж буй газрын хөрс, ургамлын хяналт шинжилгээнд тавих шаардлагын дагуу хийж гүйцэтгэх

Энэхүү байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан нь тус оны ашиглалтын үйл ажиллагааны төлөвлөгөө болон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний заалтуудыг ханган ажиллахад чиглэсэн болно.

2. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

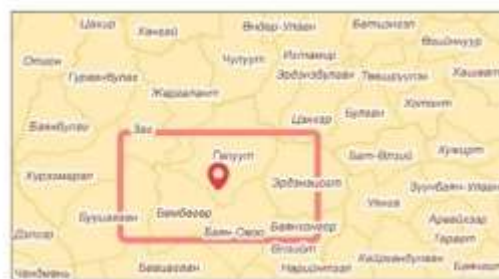
Баянхонгор аймгийн Галуут сумын нутагт орших Хавцгайтын ам нэртэй газарт MV-017506, Хүүшийн ам нэртэй газарт MV-017495 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл бүхий талбайн хэмжээ нь харгалзан 284.85 га болон 46.27 га нийт 331.12 га бөгөөд Улаанбаатар хотоос баруун урагш 720 км, Баянхонгор аймгийн Галуут сумын төвөөс баруун урагш 75 км зайтай орших ба ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн солбилцлуудыг *Хүснэгт 1*-т харуулав. Мөн төслийн байршлын зургийг *Зураг 1* -т үзүүлэв.

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

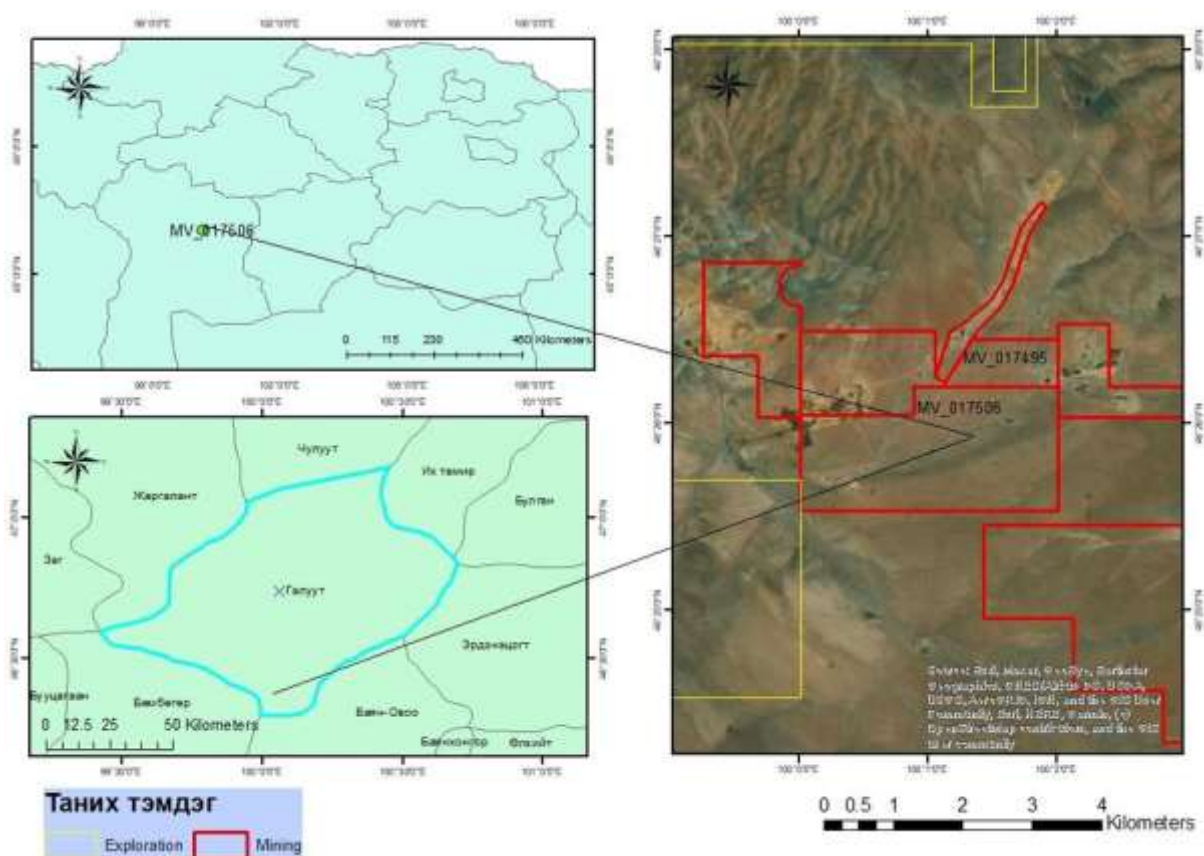
Хангайн нурууны салбар уулс хөв цагаан нурууд, уудам тал хээр хосолсон нутагтай. Урьд талаараа Баян-Овоо, баруун талаараа Бөмбөгөр, Заг, хойт талаараа Жаргалант, зүүн талаараа Эрдэнэцогт, Архангай аймгийн Их тамир, Булган, Чулуут сумтай тус тус хил залгана.

Хүснэгт 1 Талбайн булангийн цэгүүдийн газарзүйн солбилцол

MV-017506			MV-017495		
№	Уртгаг	Өргөрөг	№	Уртгаг	Өргөрөг
1	100° 02' 0.51"	46° 25' 31.58"	1	100° 02' 0.51"	46° 26' 11.59"
2	100° 00' 0.51"	46° 25' 31.58"	2	100° 01' 7.82"	46° 26' 11.59"
3	100° 00' 0.51"	46° 26' 2.59"	3	100° 01' 7.82"	46° 26' 12.59"
4	100° 00' 53.51"	46° 26' 2.59"	4	100° 01' 20.37"	46° 26' 26.58"
5	100° 00' 53.51"	46° 26' 11.59"	5	100° 02' 0.51"	46° 26' 26.58"
6	100° 02' 0.51"	46° 26' 11.59"			

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 1 Талбайн байршлын тойм зураг

Байгаль орчны төлөв байдлын суурь нөхцөл

Уул зүй: Судалгааны талбай нь Хангайн нурууны өмнөд салбар уулсын нэг Жаргалантын нурууны төв хэсгийн өмнөд хажуугийн тусгай оргил болох Хүрэн чулууны уулын (2742.0 м) өмнөд бэл хормойн хэсгийг хамарч оршино. Энэхүү бүс нутаг нь далайн төвшнөөс дээш 2100-2700 м-ийн хэлбэлзэлтэй өндөрлөг бүхий нурууны дундах налуу хотос газрыг хамарна. Жаргалантын нурууны төв хэсгийн ноён оргил болох Мөнгөө хайрхан (2693.1 м), Балгант хайрхан (2726.6 м) уулуудын дунд байрлах Хайрхан давааны өврөөс эх авсан Хоолой худгийн хөндийг эмжээрлэн байрлана. Хоолой худгийн хөндий адаг хэсэгтээ нэлээд өргөсөн улмаар Бурхант хөндийн зүүн хойноос нийлж, Хавцгайтын хөндий болон Жаргалантын нурууг зүүн хойшоо нэвт туулж “Олон нуурын” гэх уулс хоорондын том хөндийтэй нийлнэ.

Судалгааны талбайн дэвсгэр нутаг нь хүрэн чулууны уулын өмнөд бэл хормойн хэсгийг хамарсан баруун урагшаа налуу байрлалтай, хуурай сайр жалгуудаар бага зэрэг хэрчигдсэн мөлгөр гадаргуутай хуримтлалын гүвээ гүдэнгүүд зонхилсон байдаг.

Усан сүлжээ: Судалгааны талбай нь гадаргын усан сүлжээ байхгүй. Хатаж ширгэсэн гол горхины голдирлын тогтолцоо хөгжсөн. Ашиглалтын талбайн чанх урд зүгт 1 км-т 10 л/с ундаргатай, 118 м-ийн гүнтэй худагтай бөгөөд ус нь тунгалаг, ахуйн хэрэгцээнд хэрэглэх боломжтой.

Гүний худгаас хүн малын ундны болон ахуйн хэрэглээнд, мөн техникийн зориулалтаар усыг ашиглаж байна. Жилийн хур тунадасны хэмжээ дунджаар 280 мм буюу зуны 6-7 дугаар сард ихэвчлэн бороо орно.

Ан амьтад: Тус бүс нутагт тарвага, оготно, цөөн тоогоор урт сүүлт зурам, бор туулай зэрэг хөхтөн мэрэгчид, саарал чоно, үнэг, хярс зэрэг махчин амьтад, сар, тас, шонхор, харцага, элээ, хар хэрээ, бор шувуу зэрэг шувууд тохиолдоно. Мөн царцаа, олон төрлийн цохнууд, шоргоолж зэрэг шавж амьдардаг.

Ургамал зүй: Хөрс, газар зүйн мужлалын хувьд хөрс-био уур амьсгалын Төв Азийн их мужийн Хангайн муж, өндрийн бүсжилтийн Хангай-Хэнтийн мужийн Өмнөдийн дэд мужид хамаардаг. Тухайн бүс нутаг хээр талын, хотгор, жижиг цав толгодын хөрсний бүлэгт хамаарах нутаг юм.Энд Монгол шивэлз, монгол хялгана, монгол өвс, үнэгэн сүүлт, сорвоо, хазаар өвс, дааган сүүл, ботууль, мөлхөө хиаг, бага таван салаа, ишгэн шарилж, агь, далан түрүү, алаг башир, саарал шавга зэрэг үетэн-алаг өвст, хялганат, хазаар өвс-хялганат уулын хээрийн ургамлууд зонхилно.

Уур амьсгал: Судалгааны талбай нь эрс тэс уур амьсгалтай бүс нутагт хамаарна. Хамгийн хүйтэн үе 1 дүгээр сард -40°C , хамгийн халуун сар нь 7 дугаар сард $+25^{\circ}\text{C}$ байна. Жаргалантын нуруу нь Хангайн нурууны өмнөд салбар уулсад хамаарах, харьцангуй өндөрлөг газар учир тал хээр, говийн нутгаас илүү хур тунадас унадаг. Ихэнх хур тунадас зуны улиралд 6, 7-р сард унадаг. Жилийн нийт хур тунадасны хэмжээ дунджаар 280 мм.

Хаврын улиралд харьцангуй их салхитай. Салхи ихэвчлэн баруун хойноос чиглэлтэй, дундаж хурд нь 2.5-5 м/сек салхилдаг. Салхины хурд бараг бүх сард тогтмол 14-18 м/сек хүрдэг, харин хаврын улиралд 18-24 м/сек хүртэл салхилах нь элбэг тохиолдоно.

Хөрс: Хээр талын хүрэн бор өнгийн хөрс зонхилох бөгөөд хөрс нь 10-40 см зузаантай, сул нягтарсан шавранцар, элсэнцэр, хайрганцар, дайрга, сайрга бүхий хурдсаас бүрдэнэ.

Цэвдэгшил ба газар хөдлөлт: Тусгай зөвшөөрлийн талбай нь Монгол орны 1:1500 000 масштабтай геокриологийн зурагт үзүүлснээр олон жилийн цэвдгийн ховор алаг цоог тархалттай бүслүүрт оршино. Энэ бүслүүрт олон жилийн цэвдгийн зузаан 6–50 м, зарим хэсэгт үүнээс ч зузаан, олон жилийн цэвдгийн температур нь 0 – (-1⁰C) орчим байна. Хөрс нь 10-р сарын 15-ны үеэс өнгөнөөсөө хөлдөж улмаар 1-2 сард хамгийн гүндээ хүрнэ. Мөн 4-р сарын эхнээс 6-р сарын дунд үе хүртэл өнгөнөөсөө гэсэж цэвдгийн үед тулна. Цэвдэгшил нь газрын гадаргаас доош 6-8 м-ээс эхэлж гүн болох тусмаа усжилт их болж цэвдгийн үе үргэлжилнэ. Ордын тусгай зөвшөөрлийн талбай нь газар хөдлөлтийн 2-4 баллын бүсэд байрлана.

ГАЛУУТ СУМЫН НИЙГЭМ ЭДИЙН ЗАСГИЙН ОНЦЛОГ

Газрын гадарга

Галуут сумын нутаг дэвсгэр нь Их богд уулын тусгай хамгаалалттай газарт хамаарах Хангайн гол ноён нурууны төв хэсгийн уулсын зүүнээс Доной, Гурван анаг, Өхүгийн эх, Хуримт нуруудыг дамжин Ёлын баруун нурууг хүртэл 157224 га газар нутаг хамаардаг. Нутгийн хамгийн өндөр цэг нь далайн түвшинээс 3539 м-ийн өндөрт өргөгдсөн Гурван анагийн нуруу, хамгийн нам дор газар нь 2040 м өндөрт өргөгдсөн Олгой нуурын хөвөө юм. Сумын нутаг дэвсгэр нь монгол орны физик газар зүйн мужлалаар хангайн уулархаг их мужийн дэд муж болох далайн түвшинээс дээш 2000-3000 м-ийн өндөрт орших хангайн нурууны салбар уулсын хэсэгт хамаардаг.

Газрын нөөц: Сум нь 504,7 мянган га эдэлбэр нутагтай. Үүнээс 339,5 мянган га хөдөө аж ахуйн эдэлбэр газар, 2,7 мянган га ойн сан бүхий газар, 883 га усны сан бүхий газар, 4,1 мянган га газар нь төв суурины эдэлбэр газар байна.

Түүхийн дурсгалт газрууд:

Сумын нутагт Галуутын хавцал, Баяннуур, Дуут нуур, Ёл, Өргөөтийн тогоо, Саалингийн хавцал, Донойн олон нуур, Олгой нуур, Ногоон нуур, Ширээ нуур, Мөнх цасны хоолой, Ёлын цэцгийн хонхор, Дэл хайрхан, Хуримт нуур, Бөөрөг нуур, Өхүгийн Зостын ам зэрэг байгалийн үзэсгэлэнт болон өвөрмөц тогтоц бүхий газартай. Мандлын хийдийн сүм дуганууд, Бурхант хясаа, Бурхантай хад, Эвдэрхий хийдийн туурь, Буянт голын хүн чулуу, Өргөөтийн овооны буган чулуу, Харганы агуй, Түрэгийн үеийн хөшөө чулуу, Бичигт хад, Эрдэнэ тээлийн хүрээний туурь, Дандарын овоо, Бөх Цагааны чулуу, Дөрвөлжин шавар, Олон овооны таг, Дүнгэнэдэг дов, Өвөр шавартын зах зэрэг түүх соёлын дурсгалт газрууд олонтой.

Зам харилцаа: Тус талбай нь зам харилцааны хувьд харьцангуй сайн хөгжсөн гэж үзэж болох бөгөөд Улаанбаатар хотоос Баянхонгор хүртэл хатуу хучилттай замаар зорчино. Цааш талбай хүртэл мөн талбайн хэмжээнд авто тээврээр зорчиход ямар нэгэн бартаа саадгүй замын сүлжээ сайн хөгжсөн байдаг. Хээрийн замыг автомашинаар жилийн бүх улиралд ашиглах боломжтой.

Эрчим хүч: Үйл ажиллагаа явуулж буй уурхайнууд цахилгааны хэрэгцээгээ дизель цахилгаан станцаар хангадаг. Цахилгаан дамжуулах шугам сүлжээгүй, хамгийн ойрын цахилгааны шугам нь Бөмбөгөр сумын нутагт (50 км) байдаг.

Мал сүрэг: Сумын хэмжээнд 184529 толгой малтайгаас 110 тэмээ, 10592 адуу, 19482 үхэр, 81975 хонь, 72370 ямаа байна. Нийт малын дүнтэй харьцуулахад тэмээ 0.06 хувь, адуу 5,7 хувь, үхэр 10.5 хувь, хонь 44.4 хувь, ямаа 39,2 хувь байна. Сумын хэмжээгээр нийт нутгийн шилмэл омгийн 20 хээлтүүлэгч мал тоологдсон байна.

Зураг 2 Ажилчдын хотхон орчмын төлөв байдал

Зураг 3 Уурхайн ажилчдын хотхон

Зураг 4 Паркийн талбай

Зураг 5 Ажилчдын сургалтын өрөө

3. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

“Вестернресурс” ХХК нь байгалийн баялгийг ашиглаж, үйл ажиллагаа явуулж байгаагийн хувьд оршин буй нутгийн байгаль орчныг хамгаалахад үйл ажиллагааныхаа нэг хэсгийг чиглүүлэх үүрэгтэй.

Болзошгүй сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг нөлөөлөлд өртөж болзошгүй бүрэлдэхүүн тус бүрээр нь ангилан тодорхойлов. “Баян амны болон Хавцгайтын амны их гүний дарагдмал орд болон Хүүшийн Ам”-ын алтны шороон ордын нөхөн сэргээлтийн үйл ажиллагаанаас байгаль орчин, нийгэм, эдийн засагт нөлөөлөх нөлөөлөл, эрсдэлийг тооцон байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд тогтоогдсон ажлуудыг цаг тухай бүрд зардлыг төсөвлөн зайлшгүй авах дараах арга хэмжээнүүдийг дагаж ажиллана. 2025 онд 49.04 га өртөж байгаагаас баяжуулах хэсэг нийт 2.97 га талбай эвдрэлд өртөнө. баяжуулах хэсэгт анх нуур үүсгэхдээ доош 5 м ухах бөгөөд түүнээс гарсан хөрсөөр хаалт далан хийх бөгөөд техникийн нөхөн сэргээлт хийхдээ далан хийсэн шороогоор эргүүлэн дарна.

Хөрсний дотоод овоолгод нийт 8,097 мян.м3 хөрс мөн ашигласан эфель, гаалийг уурхайн уланд тарааж тэгшилнэ. Авто зам 10 га, ил уурхай 26.3 га, гадаад овоолго 9.26 га, үржил шимт хөрсний овоолго 0.53 га тус тус хамарч байна.

3.1. Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Хүснэгт 2 Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Уурхайн тоног төхөөрөмж, авто тээврийн хэрэгслээс үүсэх хорт хийн ялгарлыг бууруулахын тулд ашиглагдаж байгаа тээврийн хэрэгсэлд тогтмол үзлэгт хамруулах, засвар үйлчилгээг тогтмол хийх	Уулын мастер, ахлах механик	250 мот/цаг тутамд тээврийн хэрэгслүүдийн тос, маслыг сольж байсан. Техник тоног төхөөрөмжийн үзлэг, шалгалтыг тогтмол явуулж, засвар үйлчилгээг цаг тухайд нь хийж гүйцэтгэсэн.
2.	Ажилчдыг ажлын онцлогоос хамааруулан хувь хүний хамгаалалтын хэрэгслээр тогтмол хангах,	Уурхайн дарга, Байгаль орчны мэргэжилтэн	Хөдөлмөр Хамгааллын хувцас хэрэгслээр бүрэн хангаж ажилласан.
3.	Агаарын тоосжилтыг бууруулах зорилгоор дотоод тээврийн замыг тогтмол усалж байна.		Усалгааны бүртгэлийг тогтмол хийж ажилласан.

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

4.	Замаас үүсэх тоосжилтыг бууруулахын тулд хурдны хязгаарыг баримтлуулах		Уурхайн талбай доторх замуудад нэмэлтээр хурдны хязгаарын 5, 10, 20, 40, тэмдгүүдийг байрлуулсан.
----	--	--	---

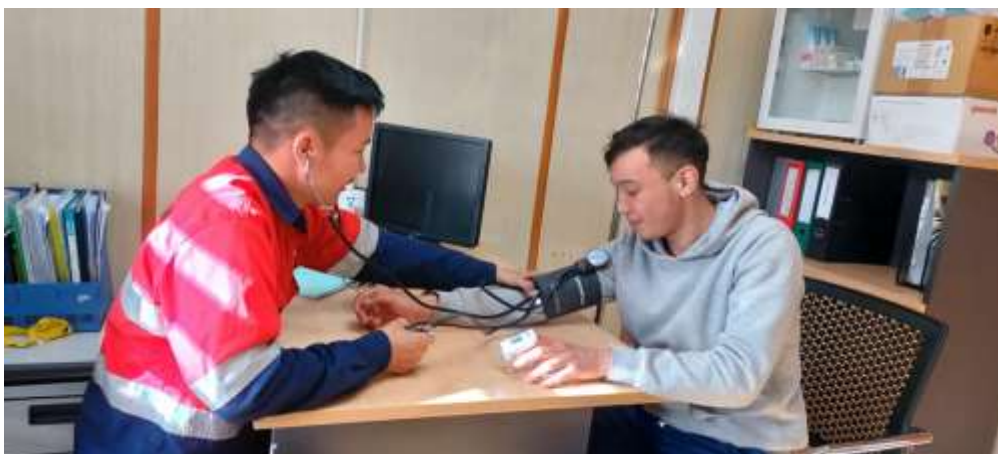
Хүснэгт 3 Тоног төхөөрөмжүүдийн тогтмол мот.цаг үйлчилгээ авсан хүснэгт

(Жишээ болгон 9-р сарын үйлчилгээг оруулав.)

Огноо	Бүртгэсэн хэрэглэгч	Байршил	Нэр	Гүйлгээний утга
2025/09/01	Отгонболд	Сайрын худаг	Хөдөлгүүрийн масло 15W40 Valvoline Power diesel	Уулынхэсэг TR757 Howo105 8625УКО шөнө 1 ТҮ-250 3197м/ц
2025/09/01	Отгонболд	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR757 Howo105 8625УКО шөнө 1 ТҮ-250 3197м/ц
2025/09/01	Отгонболд	Сайрын худаг	Sunward Sem650 Түлшний шүүр FS5612 612600081334 W010514190 5-203011	Тоногтөхөөрөмжийнзасварынхэсэг WL01 XCMG958 * шөнө 1 ТҮ-250 1713м/ц
2025/09/02	Отгонболд	Сайрын худаг	Энгийн трансмисс KIXX TO-4 Sae50W	Уулынхэсэг EX14/EX750 Cat390 0822UPHJD20371 өдөр 1 ТҮ-1000 20810.3м/ц
2025/09/02	Отгонболд	Сайрын худаг	CAT Хөдөлгүүрийн масло 10W30.	Уулынхэсэг EX14/EX750 Cat390 0822UPHJD20371 өдөр 1 ТҮ-1000 20810.3м/ц
2025/09/04	Отгонболд	Сайрын худаг	CAT Хөдөлгүүрийн масло 10W30.	Уулынхэсэг DT04 Cat773/198 5636TTA DJS00180 өдөр ТҮ-1000 24910м/ц
2025/09/04	Отгонболд	Сайрын худаг	Хөдөлгүүрийн масло 15W40 Valvoline Power diesel	Уулынхэсэг TR759 Howo105 4251УКО өдөр 1 ТҮ-250 3137м/ц
2025/09/04	Отгонболд	Сайрын худаг	Howo105 Түлшний шүүр 1000053555	Уулынхэсэг TR759 Howo105 4251УКО өдөр 1 ТҮ-250 3137м/ц
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	Трансмисс шингэн Kixx TO-4 Sae30W	Уулынхэсэг GR04/GR750 CAT160K 0639УН өдөр 1 ТҮ-1000
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	CAT Хөдөлгүүрийн масло 10W30.	Уулынхэсэг GR04/GR750 CAT160K 0639УН өдөр 1 ТҮ-1000
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	CatD8R Түлшний шүүр Fuel Filter 1R-0749	Уулынхэсэг GR04/GR750 CAT160K 0639УН өдөр 1 ТҮ-1000
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR756 Howo105 3615УКО шөнө 1 ТҮ-250 2557м/ц
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	Howo105 Түлшний шүүр 1000053555	Уулынхэсэг TR756 Howo105 3615УКО шөнө 1 ТҮ-250 2557м/ц
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	Хөдөлгүүрийн масло 15W40 CI-4 Kixx	Тоногтөхөөрөмжийнзасварынхэсэг WL02 Sem650 2156УБ өдөр 1 ТҮ-250 344.3м/ц
2025/09/05	Отгонболд	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR753 Howo105 9365УКО шөнө 1 ТҮ-250 3265м/ц

**“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН
ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

2025/09/06	Отгонболд	Сайрын худаг	Land78,79 Маслын шүүр 90915-30002	Үйлчилгээ LV43/LV753 Landcruiser76 8724УАУ өдөр 1 ТҮ-250
2025/09/06	Отгонболд	Сайрын худаг	Хөдөлгүүрийн масло 10W30, Ланд масло	Үйлчилгээ LV43/LV753 Landcruiser76 8724УАУ өдөр 1 ТҮ-250
2025/09/10	Энхбат	Сайрын худаг	Sem650,XCMG958 Маслын шүүр JX0818	Уулынхэсэг WL07/LD750 XCMG700 0017УР шөнө ТҮ1000м/ц 13661
2025/09/11	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR758 Howo105 4625УКО өдөр ТҮ750м/ц 3090
2025/09/11	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Түлшний шүүр 1000053555	Уулынхэсэг TR758 Howo105 4625УКО өдөр ТҮ750м/ц 3090
2025/09/12	Энхбат	Сайрын худаг	Sem650,XCMG958 Маслын шүүр JX0818	Тоногтөхөөрөмжийнзасварынхэсэг WL01 XCMG958 * өдөр ТҮ-1000м/ц 1948
2025/09/12	Энхбат	Сайрын худаг	Хөдөлгүүрийн масло 15W40 CI-4 Kixx	Тоногтөхөөрөмжийнзасварынхэсэг WL01 XCMG958 * өдөр ТҮ-1000м/ц 1948
2025/09/12	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR752 Howo105 3915УКО өдөр ТҮ-250м/ц 2837
2025/09/13	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Агаар шүүгч AZ979519190105	Уулынхэсэг TR754 Howo105 8365УКО өдөр ТҮ-500м/ц 3254
2025/09/13	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR772 Howo105 0558ММА өдөр ТҮ-1000м/ц 2871
2025/09/14	Энхбат	Сайрын худаг	Cat390 Гидрийн шүүр Hydraulic Oil Filter 4T-6788	Уулынхэсэг EX14/EX750 Cat390 0822УРНJD20371 өдөр ТҮ-250м/ц 21057
2025/09/14	Энхбат	Сайрын худаг	CAT Хөдөлгүүрийн масло 10W30.	Уулынхэсэг EX14/EX750 Cat390 0822УРНJD20371 өдөр ТҮ-250м/ц 21057
2025/09/16	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Маслын шүүр 1000428205	Уулынхэсэг TR757 Howo105 8625УКО өдөр ТҮ500м/ц 3472
2025/09/16	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Агаар шүүгч AZ979519190105	Уулынхэсэг TR757 Howo105 8625УКО өдөр ТҮ500м/ц 3472
2025/09/16	Энхбат	Сайрын худаг	Howo105 Түлшний шүүр 1000053555	Уулынхэсэг TR757 Howo105 8625УКО өдөр ТҮ500м/ц 3472
2025/09/19	Энхбат	Сайрын худаг	DieselC88D5 Түлшний шүүр P550440	Генератор DG12 C88D5 0000 өдөр ТҮ500м/ц 9386
2025/09/19	Энхбат	Сайрын худаг	DieselC88D5 Түлшний шүүр P551329	Генератор DG12 C88D5 0000 өдөр ТҮ500м/ц 9386
2025/09/19	Энхбат	Сайрын худаг	DieselC88D5 Air filter AF1811 KW1638	Генератор DG12 C88D5 0000 өдөр ТҮ500м/ц 9386
2025/09/19	Энхбат	Сайрын худаг	CatD8R Түлшний шүүр Fuel Filter 1R-0749	Уулынхэсэг GR04/GR750 CAT160K 0639УН өдөр ТҮ250м/ц 10394

Зураг 6 Өглөө, орой бүр ажилчдын анхан шатны амин үзүүлэлтүүдийг хянадаг

Зураг 7 Дотоод тээврийн замыг усалж буй үе

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

№	Огноо	Төлөвлөгөөний нэмэлт	Төлөвлөгөөний хэмжээ	Тайлбар	АТ
1	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
2	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
3	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
4	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
5	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
6	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
7	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
8	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
9	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
10	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
11	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
12	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
13	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
14	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
15	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
16	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
17	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
18	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
19	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
20	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
21	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
22	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
23	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
24	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
25	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
26	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
27	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
28	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
29	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
30	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
31	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
32	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
33	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
34	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
35	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
36	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
37	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
38	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
39	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
40	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
41	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
42	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
43	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
44	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
45	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
46	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
47	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
48	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
49	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
50	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
51	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
52	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
53	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
54	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
55	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
56	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
57	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
58	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
59	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
60	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
61	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
62	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
63	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
64	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
65	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
66	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
67	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
68	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
69	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
70	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
71	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
72	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
73	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
74	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
75	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
76	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
77	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
78	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
79	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
80	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
81	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
82	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
83	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
84	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
85	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
86	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
87	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
88	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
89	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
90	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
91	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
92	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
93	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
94	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
95	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
96	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
97	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
98	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
99	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025
100	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025	01.01.2025

Зураг 8 худгийн тоолуурын усны бүртгэл

Зураг 9 Хурдны хязгаарын тэмдэгнүүд

3.2. Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ

Хүснэгт 4 Усан орчны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Сав газартай гэрээ байгуулан ус ашиглах дүгнэлт гаргуулах	Компаний захирал болон Байгаль орчны мэргэжилтэн	Сав газартай байгуулсан гэрээ болон ус ашигласан төлбөр төлсөн баримтаа хавсаргав.
2.	Унд ахуйн усанд эрүүл ахуй болон хамгаалалтын бүсийг тогтоох		Унд ахуйн усанд эрүүл ахуй болон хамгаалалтын бүсийг тогтоож, тухайн бүсэд мөрдөх журмыг сахин ажилласан
3.	Хаягдал ус зайлуулах гэрээ болон зөвшөөрлийн дагуу үйл ажиллагаа явуулах		Хаягдал усны гэрээ 2026 онд гарч, энэ оны гүйцэтгэлээр төлбөрөө төлнө.

Зураг 10 Цэврийн нуур болон угаах төхөөрмжийн хэсэг

**“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН
ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ
МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2025 оны 04 дүгээр сарын 30

Дугаар 04

Номгон

НЭГ. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.4, 28.6, 28.7, 29 дүгээр зүйлийн 29.1-дэх заалт, Монгол Улсын Засгийн Газрын Хэрэгжүүлэгч агентлаг Ус газрын 2025 оны 04 дүгээр сарын 17-ны өдрийн Е-2504-000298 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Бөөнцагаан-Орог нуурын сав газрын захиргааны 2025 оны 04 дүгээр сарын 29-ний өдрийн А/13 тоот тушаалаар олгосон ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж: Бөөнцагаан-Орог нуурын сав газрын захиргааны мэргэжилтэн Цэцэгмаа овогтой Доржнамжин

Ус ашиглагчийг төлөөлж: “Вестернресурс” ХХК-ий гүйцэтгэх захирал Нямаа овогтой Буяндэлгэр нар ус ашиглах талаар тохиролцон энэхүү гэрээг 2025 оны 11 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэл хугацаатайгаар байгуулав.

ХОЁР. Гэрээний нөхцөл

2.1 Ус ашиглах зориулалт: Хүн амын унд ахуй, үйлдвэрийн хэрэгцээ

2.2 Ашиглах усны хэмжээ – 125,124.5м³

2.2.1 Ашиг олох зориулалтаар үйлдвэрлэл үйлчилгээ-5,764.0м³

2.2.2 Хүдэр боловсруулахад- 42,152.0м³

2.2.3 Ногоон байгууламж- 540.0 м³

2.2.4 “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөн - 18.0 м³

2.2.5 Уурхайд шүүрэлтээр- 76,650.0 м³

2.3 Усны чанар найрлага: Унд ахуйн усанд гидрохимийн шинжилгээ хийлгэж, шинжилгээний хариуг улирал тутамд Сав газрын захиргаанд ирүүлэх

2.4 Усны эх үүсвэрийн байршил

Худгийн нэр	Координат		Ундарга (л/с)	Зориулалт	Тоолуурын загвар
	Уртраг	Өргөрөг			
Худаг 1	46°25'21.04"	100°01'30.75"	3.0 л/с	Уурхайн зориулалттай	-
Худаг 2	46°24'21.78"	100°03'41.09"	7.78 л/с	Уурхайн зориулалттай	-
Худаг 3	46°24'51.50"	100°03'54.69"	0.3л/с	Уурхайн зориулалттай	-

Зураг 11 Усны гэрээ байгуулсан

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 12 Унд ахуйн усанд эрүүл ахуйн болон хамгаалалтыг бүсийг тогтоосон байдал

СТАНДАРТ ХЭМЖИЛЭГЧИЙН ГАЗАР

УСНЫ ТООЛУУРЫН БАТАЛГААЖУУЛАЛТЫН ГЭРЧИЛГЭЭ № ЗУ 332917

Эцэглэлт байгаа LXLС загварын 100.0 м³/ц

Хэмжээ хязгаартай 100 мм-ийн голчтой № 202401982 -ын

Халуун, хүйтэн усны тоолуурыг № 075 лацаар битүүмжилж

(доогуур турма) 2027 оны 08-р сарын 12-ны өдөр хүртэл улсын

Баталгаажуулалтын гэрчилгээ олгов.

Шалгалтын дараах заалт: 000003 м³

Лабораторийн тэмдэг: 2025 оны 08-р сарын 12-ны өдөр

Урьдчилсан шалгалтын турмын үр дүн, тэмдэг

Зураг 13 Худгийн тоолуур баталгаажуулалтын гэрчилгээ

3.3. Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

Хүснэгт 5 Газрын хэвлийн сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

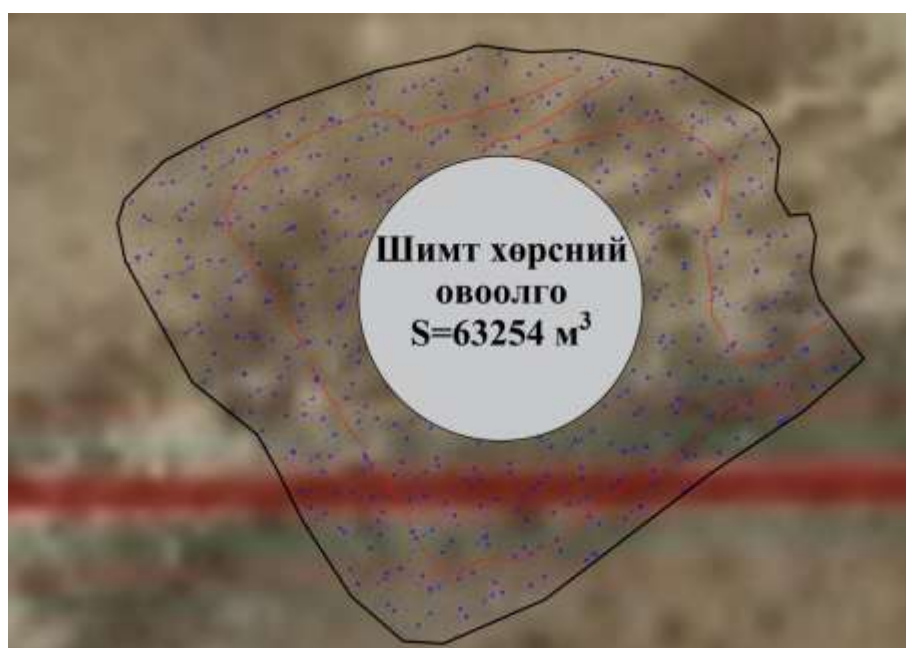
№	Төлөвлөгөө	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	ШТМ-ыг стандартын шаардлага хангасан саванд хадгалах, асгарч алдагдахаас сэргийлэх	Компанийн захирал	ШТС болон тос, тосолгооны агуулахыг хөрсөнд нэвчилтгүй материал гадаргуутайгаар шийдсэн.
2.	Уурхайн хуулсан Шимт болон шимэрхэг хөрсийг алдагдахаас	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Шимт хөрсийг хэлбэршүүлэн хадгалсан бөгөөд 2025 онд шимт хөрсийг ашиглах учраас

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

	хамгаалах арга хэмжээг зохион байгуулах		ургамалжуулах ажил хийгдээгүй.
3.	Хадгалсан шимт, шимэрхэг хөрсийг нөхөн сэргээлт, ногоон байгууламжид эргүүлэн ашиглах		Биологийн нөхөн сэргээлт 14 га талбайд хийгдсэн бөгөөд 4.2 мян.м3 шимт хөрсийг эргүүлэн ашигласан байна.
4.	Тоног төхөөрөмжийн тос масло солих газрын хөрсийг хамгаалах		Хөрс хамгаалах талбайг бэлтгэн, асгаралтын үед шаардагдах элс, шингээгч материалуудыг ойр байршуулсан.
5.	Засварын газраас өөр газарт тос масло асгарсан тохиолдолд асгарсан хэсгийг саармагжуулах, аюултай хог хаягдлыг зөвшөөрөгдсөн газарт нийлүүлэх		Засварын талбайгаас өөр газарт тос, масло асгарсан тохиолдол бүртгэгдээгүй
6.	Ахуйн бохир усыг танк хуримтлуулан цэвэрлэх байгууламж руу нийлүүлэх		Ахуйн бохирьг тогтмол соруулж ажилласан.

Зураг 14 ШТМ – өнөөгийн байдал

Зураг 15 Уурхайн шимт хөрсний одоогийн хэмжээ

Зураг 16 Хаягдал тосыг дараагийн шатны байгууллагад нийлүүлж буй байдал

Зураг 17 Тоног төхөөрөмжийн тос масло солих газрын хөрсийг хамгаалсан байдал

Зураг 18 Ахуйн бохир усыг хуримтлуулах танк болон бохир соруулж буй байдал

3.4. Ургамал, амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах, хамгаалах аргууд

Хүснэгт 6 Ургамал амьтны сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Олон салаа зам гаргахгүй байх	Уурхайн дарга,	Өглөө бүрийн ажлын зааварчилгаанд заавар өгдөг бөгөөд уурхайн тээвэр болон кемп хүртэлх зам талбайд анхааруулах тэмдэг, тэмдэглээ хийж ажилласан.
2.	Мал амьтан унахаас сэргийлэн хайс, хашлага хийх	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Байнгын харуул хамгаалалттай ажтлласан бөгөөд шаардалагатай газруудад хашаа барьсан.

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 19 Технологийн замын тэмдэг тэмдэглэгээ

Зураг 20 Мал амьтан унахаас сэргийлсэн байдал

4. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2025 онд дотоод овоолгоор **3.8 га** талбайд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдсэн.

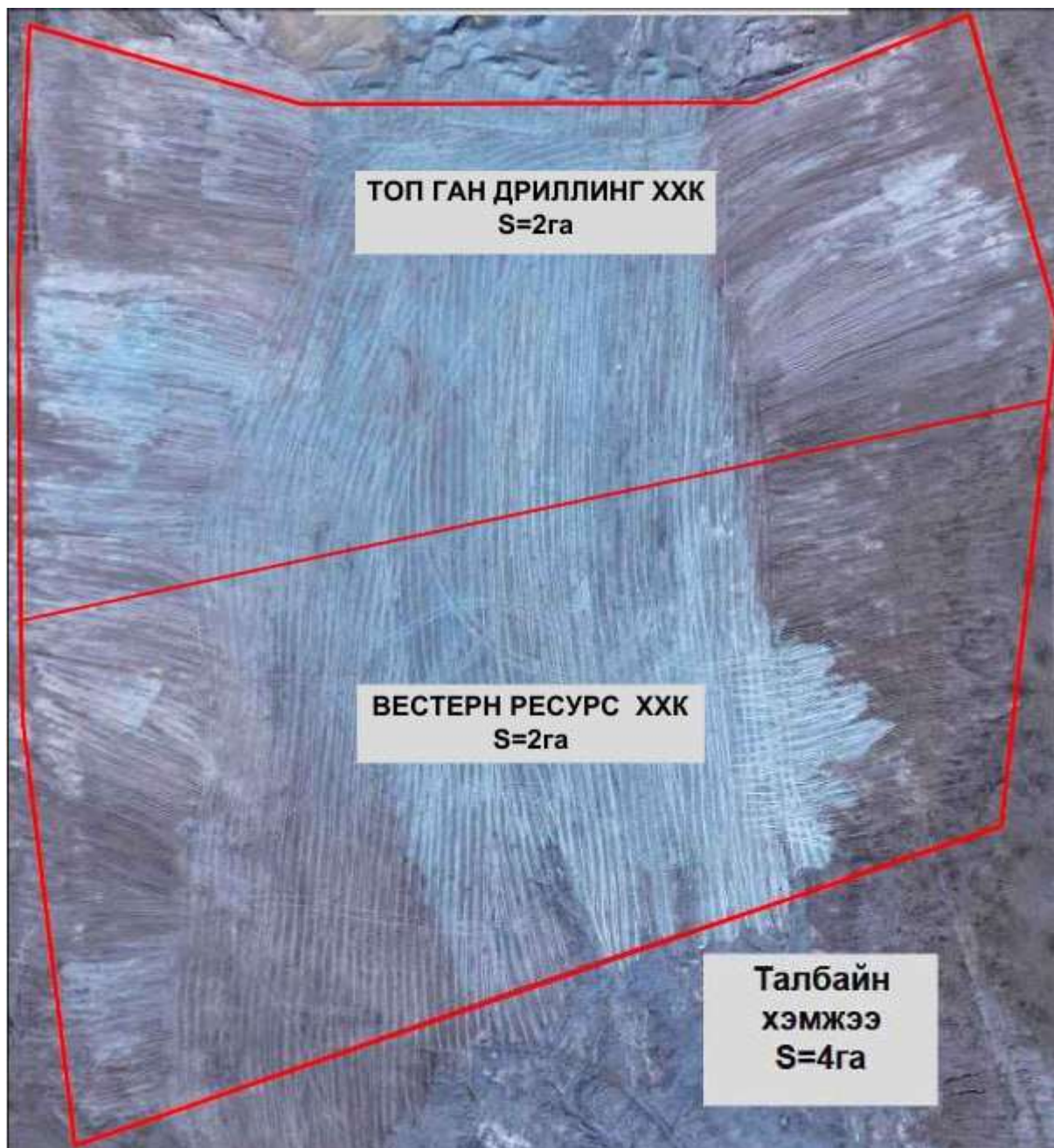
Зураг 21 Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай

Зураг 22 Тэрбум мод

5. ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

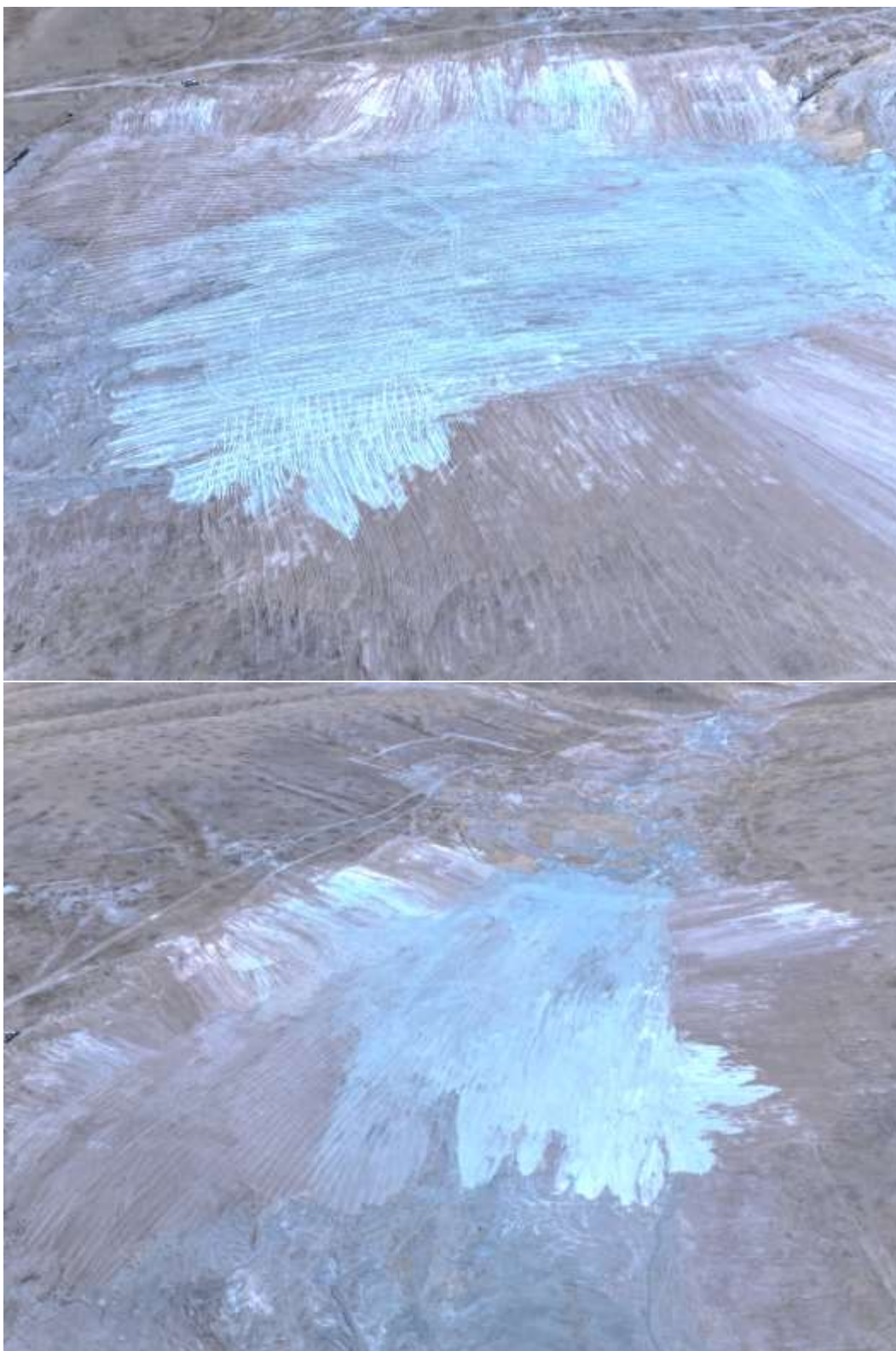
“Вестернресурс” ХХК нь 2025 онд дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд орон нутгаас тогтоож өгсөн 1.0 га газарт өөрийн хөрөнгөөр техникийн нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдэхээр төлөвлөгдсөнөөс Баянхонгор аймаг, Галуут сум - ‘Өвөр Чулуутын Ам’ -т **2 га** талбайд ажил хийгдлээ.

Зураг 23 Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын маркшейдер зураг

Зураг 24 Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлт хийгдэхийн өмнө

Зураг 25 Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлт хийгдсэний дараа

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд D-7 дозер, GR-750 грейдер, LV-752 хөнгөн тэрэг нийдтээ 3 техник 1 болон 2 ээлжийн 5 ажилтан нь 2025 оны 09 сарын 14-ны 1 дүгээр ээлжээс эхлэн, 2025 оны 09 сарын 18-ны 2 дугаар ээлжинд 4 хоногийн хугацаанд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтийн ажилд нийтдээ **14,726,760.03₮** зарцуулсан байна.

№	Техник	Парк	Ажилласан м/ц цаг	Нийт хэрэглэсэн түлш	Нэгжийн үнэ түлш /тээвэр 180 төгрөг/	Нийт зардал
1	Бульдозер	CATD7R	90.00	2,430.00	2,930.00	7,119,900.00
2	Грейдер	GR-750	50.00	625.00	2,930.00	1,831,250.00
3	Лонг	LV-752	90.00	135.00	2,930.00	395,550.00
Нийт						9,346,700.00

№	Албан тушаал	Овог нэр	Цагийн үнэлгээ	Ажилласан цаг	Нийт цалин
1	Уулын инженер	Н. Мөнхтөр	19,231.00	62.50	1,201,937.50
2	Уулны мастер	Б. Насан-Өлзий	17,708.30	67.50	1,195,310.25
3	Бульдозер оператор	Мөнхчулуун	15,833.33	62.50	989,583.13
4	Бульдозер оператор	Бат-Эрдэнэ	15,833.33	67.50	1,068,749.78
	Грейдер оператор	Энхманлай	14,791.67	62.50	924,479.38
Нийт цалин					5,380,060.03

6. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Баян амны болон Хавцгайтын амны их гүний дарагдмал орд болон Хүүшийн Ам”-ын алтны шороон ордын талбай түүний ойр орчимд археологийн хүрээлэн болон палеонтологийн хүрээлэнгээр авран хамгаалах хайгуулын судалгааг хийлгэсэн бөгөөд ашиглалтад ямар нэгэн дурсгалт зүйл өртөхгүй. түүх соёлын дурсгалт зүйл илэрвэл ажлаа зогсоож энэ тухай Галуут сумын ЗДТГ, цагдаагийн байгууллага болон уг асуудлыг эрхэлсэн эрдэм шинжилгээний байгууллагад мэдэгдэнэ.

7. ХОГ, ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Байгальд хаягдах хаягдлын хэмжээг багасгахын тулд эх үүсвэр дээр нь ялган ангилалт хийх хогийн савыг уурхайн хотхон байрлуулан, ялган ангилалт хийж, ажилчдад хог хаягдлын хор уршиг болон ялган ангилалтын үр ашгийн талаарх сургалтуудыг орсон.

Хүснэгт 10 Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Ахуйн шингэн болон хатуу хог хаягдлын цэг засвар хийх, хатуу хог хаягдлыг доторжуулах, зарим хаягдлыг нэгдсэн журмаар сумын хог хаягдлын цэгт хаях.	Компанийн захирал	Ахуйн шингэн болон хатуу хог хаягдлаа тогтоож өгсөн цэгт тогтмол өгдөг. Ахуйн бохироо Тамир-ЭМ бэлдмэлээр ариутган халдваргүйжүүлэн, задалдаг.
2.	Ахуйн бохир ариутгах, халдваргүйжүүлэх, задлах бодис худалдан авах .		
3.	Ахуйн хатуу хог хаягдлаа төрөлжүүлэн ялган ангилах хогийн савнуудыг худалдан авч хог хаягдлын төрлийг хогийн савны гадна бичиж байрлуулна.	Байгаль орчны мэргэжилтэн	
4.	Хог хаягдал, ялган ангилалт, түүний үр ашгийн талаар сургалт, мэдлэг олгох		Зохих сургалтуудыг ажилчдад олгосон.
5.	Аюултай хог хаягдлыг ангилан ялгаж, зориулалтын сав байршуулах /Тэсэлгээний агуулах, засварын хэсэг /		Аюулай хог хаягдлын цэгийг шинэчлэн засварлаж, ялган ангилалтыг нэмэгдүүлсэн.
6.	Дахин ашиглагдах түүхий эдийг ялган тушаах		Дахин ашиглагдах боломтой түүхий эдийг ялган, ангилж цуглуулах ажил хийгдсэн
7.	Уул уурхайн тоног төхөөрөмжөөс гарах нефтийн бүтээгдэхүүний үлдэгдэл хаягдлыг зайлуулах газарт шилжүүлэн хаяна.	Байгаль орчны мэргэжилтэн	Алтан Оршихуй ХХК тай хамтран ажиллаж хаягдал тос нийлүүлдэг.

Зураг 26 Хуванцар хаягдал ялган ангиласан байдал

Зураг 27 Энгийн хог хаягдлын цэг

Зураг 28 Энгийн хог хаягдлаа орон нутгийн хогийн цэг рүү тээвэрлэж буй байдал

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Ажилчдын шингэн хог хаягдлыг ариутгах журмаар “Тамир-ЭМ” бэлдмэлийг ашигласан бөгөөд уурхайн үйлчлэгчид хэрэглэх зааварчилгааг хүргэсэн. Энэ жилийн хугацаанд нийт 60 ширхэг Тамир-Эм ариутгалын бодис авч хэрэглэсэн байна.

Зураг 29 Ахуйн бохир ариутгаж буй байдал

Зураг 30 Хог хаягдлыг түр хадгалах хогийн сав болон зөөвөрлөх хөсөг

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 31 Аюултай хог хаягдлыг ялган ангилж буй талбай

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 32 Аюултай хог хаягдлыг ялган ангилах сав

Зураг 33 Засварын талбай

Зураг 34 Эмнэлгийн аюултай хог хаягдал цуглуулах сав

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Ачаа дагах хуудас

Огноо: 2025.07.27

Тээвэрлэгч: 63-81УБЦ Чинзориг 89114071

Хаанаас: ВестернРесурс ХХК-ийн
Хавцгайтын ам уурхай

Хэнд: Алтан оршихуй групп ХХК-д

№	Бараа материалын нэр	Эдийн дугаар	Тоо ширхэг	Тайлбар
1	Хаягдал тос		17	200-н пошик

[Signature]

/ О.Отгонболд /

/ Чинзориг /

Зураг 35 Тээвэрлэсэн хаягдал тосны акт

8. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН БИЕЛЭЛТ

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийг тус оны 6 болон 9 дугаар сард “Газар Чандмань” ХХК-аар хийлгүүлсэн. Тус хөтөлбөрийн хүрээнд хөрс, уснаас дээж авч итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлж мөн агаар дахь тоосжилтын хэмжээ болон дуу, чимээ, харьцангуй чийгшил зэрэг үзүүлэлтүүдийн хэмжилтийг хийсэн.

Зураг 36 Агаарын дээжлэлт хийж буй байдал

Зураг 37 Усны дээж авч буй байдал

Зураг 38 Хөрсний дээжүүд авч буй байдал

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**“НАРТ ШҮҮН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Сонгино Хайрхан
дүүрэг, 19-р хороо, ҮЭГ, ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 25/09-12/1

Захиалагч: “Газар чандмань” ХХК

Дээж авсан цэг: “Вестренресурс” ХХК, Баянхонгор аймаг, Галуут сум

Сорьц авсан огноо: 2025 оны 09 сар 01 өдөр

Шинжилгээ хийсэн огноо: 09 сарын 12

1. ХӨРСНИЙ ХИМИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

№	Дээж авсан гүн, см	pH	Давс, %	ЦДЧ, ds/m	Ялзмаг, %	CaCO ₃ , %	NO ₃ , мг/100г	Солилцох сууриуд, мг- экв/100 г		Шим тэжээлийн элементүүд, мг/100г	
								Ca ⁻²	Mg ⁻²	P ₂ O ₅	K ₂ O
Шимт хөрс											
1	0-20	7.78	0.224	0.533	1.84	0.98	2.17	17	15	5.8	8

2. ХӨРСНИЙ МЕХАНИК БҮРЭЛДЭХҮҮН

№	Дээж авсан гүн, см	Механик ширхэгүүд, % ширхэгийн хэмжээ, мм						
		1-0.25	0.25-0.05	0.05-0.01	0.01-0.005	0.005-0.001	<0.001	<0.01
Шимт хөрс								
1	0-20	5.6	56.8	16.5	9.4	3.3	8.4	21.1

3. ХӨРСНИЙ ЭРҮҮЛ АХУЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН, IГР ХӨРСӨНД

№	Дээжний дугаар	Нянгийн тоо	Гэдэсний савханцрын титр (<i>E.coli</i>) MNS 3297:2019		Анаэробын (<i>C.l.perfringens</i>) MNS 3297:2019	
		Шинжилгээний хариу	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг	Шинжилгээний хариу	Бохирдлын зэрэг
1	Ахуйн бохир хөрс	5.0*10 ⁵	≥0.1	1	≥0.1	1

4. ХӨРСНИЙ ХҮНД МЕТАЛЛЫН ҮЗҮҮЛЭЛТҮҮД

Дээж авсан газар, Газар зүйн байршил	Дээж авсан гүн, см	Cr	Pb	Cd	Zn	Cu	Ni
		мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг	мг/кг
ШТС	0-20	5.9	11.0	0.0	8.5	12.0	12.7
Засварын талбай	0-20	29.4	14.1	0.0	38.0	20.2	23.9
Зовшоорогдох дээд хэмжээ, MNS 5850:2019							
Элсэрхэг хөрс		60	50	1	100	60	60
Шавранцар хөрс		100	70	1.5	150	80	100
Шаварлаг хөрс		150	100	3	300	100	150

*Харгалзах түвшин * Жич: Энэхүү шинжилгээний хариу нь тухайн цэгийн дээжэнд хамаарна

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ АРГЫН СТАНДАРТУУД : (Хөрсний агрохимийн үзүүлэлтүүд MNS3310:1991, MNS ISO10390, хөрсний механик бүрэлдэхүүн MNS6824:2020, Эрүүл Ахуйн Шинжилгээний Стандарт MNS 5367:2004, MNS6341:2012,Хүнд металлуудыг -хаан дарсанд атом шингээлтийн спектрометрээр MNS ISO 11466:2007)

ЗАДЛАН ШИНЖИЛГЭЭГ ГҮЙЦЭТГЭСЭН: ХУУГАНЦЭЦЭГ, С.НЯМДАШ

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ: Б.СОЛОНГО Ph.D, Дэд профессор

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**“НАРТ ШҮҮН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол
дүүрэг, 6-р хороо, 69 байр-1 ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836,
E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 25/09-05/-1

Захиалагч: “Вестерн ресурс” ХХК
Дээж авсан цэг: Баянхонгор аймаг Галуут сум
Сорьц авсан огноо: 2025 оны 09 сар 01 өдөр
Уст цэгийн төрөл: ундны ус

Харилцах утас: Аргын стандарт: MNS1097:1970

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	32.00	1.60	42.71	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	14.00	1.15	30.81	HCO ₃ ⁻	180.00	2.95	78.90
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	15.00	0.42	11.32
K ⁺	3.00	0.08	2.06	SO ₄ ⁻	16.00	0.33	8.92
Na ⁺	21.00	0.91	24.43	NO ₃ ⁻	2.00	0.03	0.86
Дүн	70.00	3.74	100.00	Дүн	213.00	3.74	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:
(Σ_{A+K} 283 мг/л
HCO₃-ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 193 мг/л
Физик үзүүлэлтүүд
Өнгө: 0-өнгөгүй
Үнэр: 0-үнэргүй
Булингар: Булингаргүй

Тунгалаг: Тунгалаг
Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 182 ppm
Ерөнхий хатуулаг: 2.75 мг-экв/л
/ зөөлөн ус
Урвалын орчин: pH- 7.72
Цахилгаан дамжуулах чалвар:
EC -0.442 ds/m
TDS: 219 ppm

$$M(0.28) = \frac{HCO_3 \ 79 \ [Cl \ 11 \ SO_4 \ 9]}{Ca \ 43 \ Mg \ 31 \ [Na \ 24]}$$

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ Гидрокарбонатын анги, кальцийн бүлэг, II төрлийн цэнгэг буюу дунд зэрэг эрдэсжилттэй, зөөлөн ус.

Жич: усны сорьцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:
ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

С.НЯМДАШ MSc
Г.СОЛОНГО Ph.D. Дэд проф.

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 6-р хороо, 69 байр-1 ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836,

E-mail: hartconsulting@gmail.com

№ 25/09-25/-1

Захиалагч: “Вестерн ресурс” ХХК

Дээж авсан цэг: Баянхонгор аймаг Галуут сум Алтны шороон орд MV-017506, 017495

Сорьц авсан огноо: 2025 оны 08 сар 30 өдөр

Уст цэгийн төрөл: Цэвэр нуурын ус N46 25 56,72 E100 00 31,73

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS4943:2015

1. Ерөнхий үзүүлэлтүүд

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	172.00	8.58	28.80	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	238.00	19.58	65.69	HCO ₃ ⁻	150.00	2.46	13.37
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	129.00	3.64	19.79
K ⁺	3.00	0.08	0.26	SO ₄ ⁻	586.00	12.21	66.40
Na ⁺	36.00	1.57	5.25	NO ₃ ⁻	5.00	0.08	0.44

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 1319 мг/л

HCO₃-ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр: 1244 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: үл мэдэг булингартай

2. Бохирдлын үзүүлэлтүүд

д.д	Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжих нэгж	Хэмжилтийн дүн	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
1	Усны температур	°C	19.8	20
2	Жинлэгдэх бодис /умбуур бодис/	мг/л	0.00	30
3	Ууссан хүчилтөрөгч	%	23.8	-
4	Зэс /Cu/	мг/л	0.29	1
5	Зөөлөн цагаан /Кадми /Cd/	мг/л	0.00	0.03
6	Никель /Ni/	мг/л	0.01	0.2
7	Хартугалга /Pb/	мг/л	0.12	0.1
8	Нийт хром /Cr/	мг/л	0.86	0.3
9	Цайр /Zn/	мг/л	0.013	3
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян	-	илрээгүй	1 мл-т илрэхгүй

Жич: усны сорьцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

С.НЯМДАШ MSc

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

2025 ОНЫ 09 САРЫН 25

1

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 6-р хороо, 69 байр-1 ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836,

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 25/09-25/-2

Захиалагч: “Вестерн ресурс” ХХК

Дээж авсан цэг: Баянхонгор аймаг Галуут сум Алтны шороон орд MV-017506, 017495

Сорьц авсан огноо: 2025 оны 08 сар 30 өдөр

Уст цэгийн төрөл: Бохир нуурын ус N46 25 56,67 E100 00 27,71

Харилцах утас:

Аргын стандарт: MNS4943:2015

1. Ерөнхий үзүүлэлтүүд

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	198.00	9.88	33.64	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	218.00	17.94	61.06	HCO ₃ ⁻	152.00	2.49	13.22
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	129.00	3.64	19.32
K ⁺	3.00	0.08	0.26	SO ₄ ⁻	603.00	12.56	66.69
Na ⁺	34.00	1.48	5.04	NO ₃ ⁻	9.00	0.15	0.77

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 1346 мг/л

HCO₃-ийн хагасыг хассан анион, катионуудын нийлбэр: 1270 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-өнгөгүй

Үнэр: 0-үнэргүй

Булингар: үл мэдэг булингартай

2. Бохирдлын үзүүлэлтүүд

Тунгалаг: Тунгалагдуу

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 958 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 27.82 мг-экв/л

1 маш хатуу ус

Урвалын орчин: pH- 7.28

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -2.30 ds/m

TDS: 1.27 ppt

д.д	Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжих нэгж	Хэмжилтийн дүн	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
1	Усны температур	°C	19.7	20
2	Жинлэгдэх бодис /умбуур бодис/	мг/л	0.11	30
3	Ууссан хүчилтөрөгч	%	24.9	-
4	Зэс /Cu/	мг/л	0.07	1
5	Зөөлөн цагаан /Кадми /Cd/	мг/л	0.00	0.03
6	Никель /Ni/	мг/л	0.02	0.2
7	Хартугалга /Pb/	мг/л	0.25	0.1
8	Нийт хром /Cr/	мг/л	1.28	0.3
9	Цайр /Zn/	мг/л	0.015	3
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян		илрээгүй	1 мл-т илрэхгүй

Жич: усны сорьцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн харууцан гүйцэтгэсэн болно.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

С.НЯМДАШ MSc

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

2025 ОНЫ 09 САРЫН 25

2

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

**“НАРТ ШУУН КОНСАЛТИНГ” ХХК
ХӨРСНИЙ ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИ**

Монгол улс, Улаанбаатар хот, Баянгол
дүүрэг, 6-р хороо, 69 байр-1 ЗК 17024 Ш/х 10
Утас: (976)-99176123, 99231836,

E-mail: nartconsulting@gmail.com

№ 25/09-05/-17

Захиалагч: “Вестерн ресурс” ХХК

Дээж авсан цэг: Төв аймаг Заамар сум МУ-004411 Алтны шороон орд

Сорьц авсан огноо: 2025 оны 08 сар 08 өдөр

Уст цэгийн төрөл: Ахуйн бохир ус

Хариуцах утас:

Аргын стандарт: MNS4943:2015

1. Ерөнхий үзүүлэлтүүд

Катион	1 дм ³			Анион	1 дм ³		
	мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%		мг/л	мг-экв/л	мг-экв/%
Ca ⁺⁺	40.00	2.00	36.90	CO ₃ ⁻	0.00	0.00	0.00
Mg ⁺⁺	38.00	3.13	57.80	HCO ₃ ⁻	248.00	4.06	75.16
Fe	0.00	0.00	0.00	Cl ⁻	40.00	1.13	20.87
K ⁺	1.00	0.03	0.47	SO ₄ ⁻	8.00	0.17	3.08
Na ⁺	6.00	0.26	4.83	NO ₃ ⁻	3.00	0.05	0.89
Дүн	85.00	5.41	100.00	Дүн	299.00	5.41	100.00

Анион катионуудын нийлбэр:

(Σ_{A+K} 384 мг/л

HCO₃-ийн хагасыг хассан анион,
катионуудын нийлбэр: 260 мг/л

Физик үзүүлэлтүүд

Өнгө: 0-үл мэдэг шаргал

Үнэр: мэдэгдэхүйц

Булингар: Булингартай

Тунгалаг: Тунгалаг бус

Хуурай үлдэгдэл, мг/л: 239 ppm

Ерөнхий хатуулаг: 5.13 мг-экв/л

/ бага хатуулагтай ус

Урвалын орчин: pH- 7.94

Цахилгаан дамжуулах чадвар:

EC -0.586 ds/m

TDS: 289 ppm

2. Бохирдлын үзүүлэлтүүд

д.д	Үзүүлэлтийн нэр	Хэмжих нэгж	Хэмжилтийн дүн	Зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
1	Усны температур	°C	19.0	20
2	Жинлэгдэх бодис /умбуур бодис/	мг/л	0.08	30
3	Ууссан хүчилтөрөгч	%	19.8	-
4	Зэс /Cu/	мг/л	0.10	1
5	Зөөлөн цагаан /Кадми /Cd/	мг/л	0.00	0.03
6	Никель /Ni/	мг/л	0.03	0.2
7	Хартуулга /Pb/	мг/л	0.11	0.1
8	Нийт хром /Cr/	мг/л	0.30	0.3
9	Цайр /Zn/	мг/л	0.01	3
10	Гэдэсний бүлгийн эмгэг төрөгч нян	-	илрээгүй	1 мл-т илрэхгүй

Жич: усны сорьцыг шинжлүүлсэн байгууллага хувь хүн хариуцаж гүйцэтгэсэн байна.

ЗАДЛАН ШИНЖЛЭГЧ:

С.НЯМДАШ MSc

ХЯНАСАН ЛАБОРАТОРИЙН ЭРХЛЭГЧ:

Г.СОЛОНГО Ph.D, Дэд проф.

2025 ОНЫ 09 САРЫН 05 33

Зураг 39 Хяналт шинжилгээний хариу дүнгүүд

9. ХИМИЙН БОДИС ЭРСДЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Ил уурхайн тэсэлгээний ажлыг хоногт нэг удаа хийх ба уулын цулыг энгийн тэсрэх бодис ANFO-оор тэслэх ба устай цооногт эмульсийн тэсрэх бодис хэрэглэнэ. Баян амны болон Хавцгайтын амны их гүний дарагдмал орд болон Хүүшийн Амны алтны шороон ордын тэсэлгээний ажлыг тэсэлгээний тусгай зөвшөөрөлтэй “Мастер Майнинг Сервис” ХХК компаниар гэрээгээр хийж гүйцэтгүүлсэн.

Хүснэгт 11 Химийн бодис болон бодис эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1	Хүчтэй салхи шуурганы үед уурхайн ажлыг түр зогсоох	Уурхайн дарга	Аюулын үед авч хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг боловсруулан, дагаж мөрдөн, уурхайн диспетчерийн мэдээнээс хүснэгт болгон орууллаа.
2	Аянга, цахилгаантай ширүүн бороотой үед гадаах ажлыг түр зогсоох	Уулын мастер, ХАБЭА-н ажилтан	
3	Анхааруулга, замын тэмдэг тэмдэглэгээг шаардлагатай газруудад байрлуулах	ХАБЭА-н ажилтан	Замын тэмдэг, тэмдэглэгээг сайжруулан, нэмэлтээр байрлуулсан.
4	Галын дохиолол, гал унтраах багаж хэрэгслийг шаардлагатай газруудад байрлуулах		Галын хорны захиалгыг хийж, шаардлагатай цэгүүдийг дахин цэнэглэсэн.
5	Осол аваар гарч хүний эрүүл мэнд хохирсон тохиолдолд яаралтай анхан шатны тусламж үзүүлэх	Уурхайн эмч	Яаралтай тусламжийн иж бүрдлийн бэлэн байдлыг хангаж ажилласан.

2025/07/07					
Д/Д	Техникийн парк дугаар	Сул зогсолт эхэлсэн цаг	Сул зогсолт дууссан цаг	Зогсолт хийгдсэн цаг	Зогсолт шалтгаан
1	SWDB-165-1	22:52	29:00:00	6.1	Цаг агаарын хүндрэл
2	TR-754	23:09	30:30:00	7.4	Цаг агаарын хүндрэл
3	G-750	23:10	24:31:00	1.4	Цаг агаарын хүндрэл
4	TR-757	23:12	6:00	6.8	Цаг агаарын хүндрэл
5	T-320	23:13	2:00	2.8	Цаг агаарын хүндрэл
6	EX-750	23:27	6:00	6.6	Цаг агаарын хүндрэл
7	E-09	23:27	2:00	2.6	Цаг агаарын хүндрэл
8	TR-753	23:27	6:00	6.6	Цаг агаарын хүндрэл
9	T-60	23:27	27:10:00	3.7	Цаг агаарын хүндрэл
10	T-61	23:27	5:38	6.2	Цаг агаарын хүндрэл
11	T-68	23:27	25:53:00	2.4	Цаг агаарын хүндрэл

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

2025/08/03					
Д/Д	Техникийн парк дугаар	Сул зогсолт эхэлсэн цаг	Сул зогсолт дууссан цаг	Зогсолт хийгдсэн цаг	Зогсолт шалтгаан
1	SWDB-165-2	22:00	25:30:00	3.5	Цаг агаарын хүндрэл
2	E-77	22:00	25:58:00	4.0	Цаг агаарын хүндрэл
3	E-11	22:00	3:39	5.7	Цаг агаарын хүндрэл
4	TR-751	22:00	3:35	5.6	Цаг агаарын хүндрэл
5	TR-753	22:00	3:35	5.6	Цаг агаарын хүндрэл
6	TR-754	22:00	3:35	5.6	Цаг агаарын хүндрэл
7	T-57	22:00	2:55	4.9	Цаг агаарын хүндрэл
8	T-61	22:00	3:58	6.0	Цаг агаарын хүндрэл
9	T-65	22:00	2:55	4.9	Цаг агаарын хүндрэл
10	L-750	22:00	25:43:00	3.7	Цаг агаарын хүндрэл
11	G-750	22:12	25:18:00	3.1	Цаг агаарын хүндрэл

2025/09/21					
Д/Д	Техникийн парк дугаар	Сул зогсолт эхэлсэн цаг	Сул зогсолт дууссан цаг	Зогсолт хийгдсэн цаг	Зогсолт шалтгаан
1	EX-750	20:40	1:50	5.2	Цаг агаарын хүндрэл
2	E-11	20:40	1:50	5.2	Цаг агаарын хүндрэл
3	LD-02	20:40	23:00	2.3	Цаг агаарын хүндрэл
4	TR-757	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл
5	TR-759	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл
6	DZ-07	20:40	23:00	2.3	Цаг агаарын хүндрэл
7	T-323	20:40	4:30	7.8	Цаг агаарын хүндрэл
8	T-326	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл
9	T-327	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл
10	T-60	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл
11	T-61	20:40	1:40	5.0	Цаг агаарын хүндрэл

Хүснэгт 12 Цаг агаарын улмаас ажлыг түр зогсоосон хүснэгт

(Диспетчер-н 7,8,9 сарын мэдээнээс оруулав)

Зураг 40 Хяналт шинжилгээний хариу дүнгүүд

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Зураг 41 Гал унтраах багаж хэрэгсэл байрлуулсан байдал

10. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

Уурхайн үйл ажиллагаандаа технологийн сахилга батыг чанд баримталж, аваар осолгүй ажиллах талаар байнга анхаарал тавихыг уурхайн дарга хариуцаж ажилласан. “Газар Чандмань” ХХК 08-р сард ажилчдад Хуш модны ойн экосистемд үзүүлэх нөлөөллийн талаар сургалт орсон.

Сургалтын зорилго

Хуш модны экологи, самарчдын үйл ажиллагааны ойн экосистемд үзүүлэх нөлөө, монгол орны цэвдэгт тогтолцоонд гарч болзошгүй сөрөг үр дагавар, мөн өнөөгийн ойн доройтол, тулгамдсан асуудлын талаар орон нутгийн иргэд болон уурхайн ажилчиндад ойлголт өгөх, мэдлэгийг нь нэмэгдүүлэх зорилгоор энэхүү аман сургалт зохион байгуулав.

Сургалтын явц ба агуулга

Боловсруулсан: “Газарчандмань” ХХК | 48

Баянхонгор аймгийн Газруул сүмийн нутагт орших “Вестернресурс” ХХК-ийн Хуушийн ам нэртэй МҮ-017506, МҮ-017495 дугаар бүхий алтны шороон ордын 2025 оны 08 сарын орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр

Сургалтын эхэнд оролцогчдод хуш модны биологийн онцлог, тархац, экосистемийн үүргийн талаар танилцуулсан, хуш мод нь зөвхөн самрын эх үүсвэр төдийгүй хөрс, усны тэнцвэрт байдал, амьтдын амьдрах орчин, биологийн олон янз байдлыг хадгалахад чухал нөлөөтэй болохыг тайлбарлав.

Дараагийн хэсэгт самар түүх үйл ажиллагааны сөрөг талуудыг авч үзсэн. Орон нутгийн иргэдийн амьжиргаанд тодорхой хэмжээнд нэмэр болдог ч эохисгүй түүвэрлэлтийн улмаас залуу модны мөчир гэмтэх, хөрсний бүрхэвч талхлагдах, ойд хог хуримтлагдах, гал түймрийн эрсдэл нэмэгдэх зэрэг олон асуудал үүсдэг болохыг тайлбарлав.

Цэвдэгт үзүүлэх нөлөөний тухайд самар түүхийн үеэр хүн богино хугацаанд олиоор буудаллаж, хөрсний бүтцийг гэмтээх, гадаргын усны урсгалыг өөрчлөх зэргээр цэвдэг хайлах нөхцөлийг бүрдүүлдэг болохыг онцлон дурдлаа. Энэ нь зөвхөн тухайн орчинд төдийгүй өргөн хүрээний экосистемийн тогтвортой байдалд сөрөг үр дагавартай байж болзошгүйг оролцогчдод ойлгуулсан.

Мөн сургалтын үеэр Монгол орны ойн өнөөгийн байдал, доройтлын түвшин, ойд тулгамдаж буй асуудлыг авч хэлэлцэв. Сүүлийн жилүүдэд хууль бус мод бэлтгэл, ой түймэр, хөнөөлт шавжгийн нөлөөлөл нэмэгдэж, ойн доройтол эрчимжж байгаа тухай мэдээлэл өгч, хамгаалалт болон тэнцвэрийг хадгалах шаардлагыг онцлов.

Оролцогчдын ойлголт, хандлага

Оролцогчид сургалтын туршид идэвхтэй оролцож, өөрсдийн туршлага дээр үндэслэн санал бодлоо солилцсон. Тэдний дийлэнх нь самар түүх үйл ажиллагааны байгаль орчинд үзүүлж буй сөрөг үр нөлөөг өмнө нь төдийлэн ухамсарлаж байгаагүйгээ дурдсан бөгөөд сургалтын дараа хариуцлагатай, байгальд ээлтэй арга барилыг хэрэгжүүлэх шаардлагатайг ойлгосон нь харагдсан.

Дүгнэлт

Энэхүү сургалтын үр дүнд оролцогчид хуш модны экологи, самарчдын үйл ажиллагааны сөрөг нөлөө, цэвдэгт үзүүлэх эрсдэлийн талаар мэдлэгээ нэмэгдүүлж, Монгол орны ой доройтож буй өнөөгийн нөхцөл байдлыг илүү бодитоор ойлгож чадсан. Иргэдийн байгаль орчны талаарх ойлголтыг нэмэгдүүлэх нь ойг хамгаалах, нөхөн сэргээх үйл ажиллагаанд оролцоог нь идэвхжүүлэх чухал арга зам болох нь тодорхой.

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Хүснэгт 13 Удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө болон биелэлт

№	Хийгдэх ажил	Хариуцах эзэн	Биелэлт
1.	Байгаль орчны удирдлага зохион байгуулалтын арга хэлбэрийг үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлэх чиглэлээр үүрэг хариуцлагын дотоод журам тогтоож мөрдөх	Компанийн захирал Байгаль орчны мэргжилтэн	Дотоод заавар журмуудыг захирлаар батлуулж, ажилчдад танилцуулан дагаж мөрдөн ажиллаж байна.
2.	Тухайн жилийн БОМТ-ний хэрэгжилтэд хяналт тавих		Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтэнд хяналт тавьж ажиллалсан.
3.	Байгаль хамгаалах талаар хийсэн ажлын жил бүрийн тайланг БОУАӨЯ болон Галуут сумын ЗДТГ-т хүргэн өгч байх		Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан болон тус оны нөхөн сэргээлт, нийгмийн хариуцлагын тайланг хүргэн танилцуулдаг.

Хүснэгт 3 2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн нийт зардал

Д.д	Зардлын утга	Нийт зардал, мян.төг
1	Агаарын чанарт үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний ажлын зардал	1 000.0
2	Газар болон хөрсөнд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах төлөвлөгөөний зардал	1 000.0
3	Ургамал болон амьтанд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын зардал	1 000.0
4	Усан орчинд үзүүлэх сөрөг нөлөөллийг бууруулах ажлын зардал	900.0
5	Хог хаягдлын менежментээр хийгдсэн ажлын зардал	3 500.0
6	Осол эрсдлийн менежментийн төлөвлөгөөний зардал	1 000.0
7	Нөхөн сэргээлтийн ажлын зардал	12 500.0
8	Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтийн зардал	7 500.0
9	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн зардал	7 600.0
	2025 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний нийт зардлын дүн	36 000.0

11. ДҮГНЭЛТ

Биологийн нөхөн сэргээлтийг **14 га**-д бэлчээрийн зориулалтаар олон наст ургамлуудаар тариалалт хийсэн байна. Мөн **1.5 га** талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийж, Дүйцүүлэн нөхөн сэргээлтийн ажлаар орон нутгаас зааж өгсөн **4.0 га** талбайд техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн. “Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хэрэгжилтийг хангах ажлын хүрээнд 1000 ш хайлаас мод тарих, арчлах, цэнэг усалгаа хийх ажлыг зохион байгуулж ажиллаа..

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

ЗАСГИЙН ТӨГРӨН
ХЭРЭГЖҮҮЛЭГЧ АГЕНТЛАГ
УСНЫ ГАЗАР

УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

оны -р сарын -ны
өдөр

Дугаар E-2504-000298

Улаанбаатар хот Утас:
265528, 265578

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, утас, факс, улсын бүртгэлийн болон регистрийн дугаар

Оноосон нэр:	Вестернресурс ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар:	
Регистрийн дугаар:	2848066
Захирал:	Баатар
Холбоо барих дугаар:	99034001
Факс:	
И-мэйл хаяг:	

2. Төслийн нэр байршил

Төслийн нэр:	Хавцгайтын ам алтны шороон орд
Байршил:	Баянхонгор, Галуут, 2-р баг, Сүмбэр
Харилалагдах сав газар:	Бөөндэвчиган нуур, Байдраг голын сав газар
Хамаарах салбар:	Уул уурхай
Төслийн дэлгэрэнгүй:	Баянхонгор аймгийн Галуут сумын нутагт орших "Хавцгайтын ам" нэртэй MV-017506, "Хүүшийн ам" нэртэй MV-017495 тоот ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн талбайд алт олборлон баяжуулах

3. Төсөл хэрэгжүүлэгчийн нэр

Вестернресурс

4. Ажиллах горим, хүчин чадал

Үргэлжлэх хугацаа	Ажиллах горим	Жилд ажиллах хоног	Хоногт ажиллах ажилчидын тоо	Хоногт ажиллах цаг
210	2 ээлжээр	20	183	20

5. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүн, ажил, үйлчилгээний хэмжээ

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
Хүдэр элс баяжуулахад ашиглах усны хэмжээ	110000.0	тонн	2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө маягт 3-т 110.000.0м3 элс угаан баяжуулахаар төлөвлөсөн 110,000.0м3 х 4 = 440,000.0м3 элс угаан баяжуулахад

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Ажлын нэр	Тоо хэмжээ	Хэмжих нэгж	Тайлбар
шаардагдах нийт усны хэмжээ			
440,000.0м3-ын 27 % нь 118,800.0м3 нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах усны хэмжээ			
375м3/хон х 210/хон = 76,650.0м3 шүүрлийн усны хэмжээ, технологийн хэрэгцээнд эргүүлэн ашиглана			
118,800.0м3 - 76,650.0м3 = 42,150.0м3 - нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах усны 76,650.0м3 усыг шүүрлийн уснаас, 42,150.0м3 усыг уурхайн талбайд байрлах худгаас хангахаар тусгаж хөнгөлөх усны хэмжээг 90.4 %-р тооцлоо			
440,000.0м3-ын 9.58 % нь 42,150.0м3 төлбөр тооцох усны хэмжээ			
Усны газрын 2021 оны 12-р сарын 31-ний 04/1147 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд технологийн усны 73 %-ийг эргүүлэн ашиглана, 27%-ийг нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглана гэсэн			
ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлгэд ашиглах усны хэмжээ	15000.0	м2	2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө маягт 10-т 1.5 гд талбайд биологийн нөхөн сэргээлт хийхээр төлөвлөсөн
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тариад ашиглах усны хэмжээ	300.0	м2	2025 оны уулын ажлын төлөвлөгөө маягт 10-т 300ш мод тариад төлөвлөсөн
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	183.0	хоногт 1 хүн	Уулын ажлын төлөвлөгөө маягт 12-т 183 хүн, маягт 3-т 210 хоног ажиглахаар төлөвлөсөн
Уурхайд шүүрэлтээр орж ирэх усны хэмжээ	365.0	м3	Усны газрын 2021 оны 12-р сарын 31-ны өдрийн 04/1147 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд 375м3/хон ус шүүрүүлнэ гэсэн

6. Усны эх үүсвэр, нөөц, хоногт ашиглах хэмжээ

Эх үүсвэр	Зориулалт	Усны нөөц (л)	Усны нөөц (м3)	Тайлбар
Гүний худга	Үнд ахуй	11.08	957.312	Усны газрын 2021 оны 12-р сарын 31-ний өдрийн 04/1147 дугаар усны ашиглах боломжит нөөцийн дүгнэлтэд төслийн хугацаанд шаардагдах усыг уурхайн талбайд гаргасан 3ш худгаас (11.08л/сек нийлбэр үндэргатай) болон уурхайн шүүрлийн уснаас хангахад усны ашиглах боломжит нөөц хүрэлцээтэй гэсэн
Шүүрлийн ус	Технологийн	4.3	371.52	Усны газрын 2021 оны 04/1147 дугаар усны ашиглах боломжит

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Эх үүсвэр	Зориулалт	Үсны нөөц (л)	Үсны нөөц (м3)	Тайлбар
хэрэгцээнд		нөөцийн дүгнэлтэд, шүүрлийн үсны хэмжээг 375м3/хонгосон		

7. Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ, нөхцөл

Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээ боловсруулсан ААНБ:	Баялаг эхо ХХК
Холбоо барих:	86107628
Нэмэлт мэдээлэл:	

8. Үсны барилга байгууламжууд

Барилга байгууламж	Хүчин чадал (м3)	Хэмжээ хийц
--------------------	------------------	-------------

9. Дамжуулах байгууламж

Хаанаас (эхлэх цэг)	Хаана хүртэл (төгсгөлийн цэг)	Шугамын голч, мм	Дамжуулах шугамын урт, м
---------------------	-------------------------------	------------------	--------------------------

10. Онцгой нөхцөл

- Үсны тухай хуулийн 30.1.2-т заасны дагуу үсны хэрэглээ хариуцсан ус ашиглалтын менежер ажиллуулах үүрэгтэй тул хуульд заасан үүргээ биелүүлэх, биелүүлээгүй тохиолдолд ус ашиглуулах дүгнэлт гаргахгүй болохыг анхаарах;
- Үсны тухай хуулийн 30.1.4-д заасны дагуу үсны шугам, хоолой бүрд баталгаажсан онлайн тоолуур суурилуулах;
- Үсэн сан бүхий газрын хамгаалалтын бүсэд үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно;
- Голын хамгаалалтын бүсэд үйл ажиллагаа явуулахыг хориглоно;
- Тусгай зөвшөөрлийн төлбөйд байгаа голыг хамгаалах арга хэмжээ авах, хөв цөөрөм байгуулах, татмын ойжуулалт хийх;
- Хаягдлын сангийн зураг төслийг мэргэжлийн байгууллагаар хийлгэж, Үсны газраар дүгнэлт гаргуулах;
- Үсны эх үүсвэр өөрчлөгдсөн тохиолдолд ус ашиглуулах боломжит нөөцийн дүгнэлтийг шинэчлэн гаргуулахыг анхаарах;
- Үсны дахин ашиглалтыг нэмэгдүүлэх, шинэ технологи ашиглах, нөхөн сэлбэлтээр авах үсны хэрэглээг бууруулах;

11. Үсны зарцуулалт

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Үсны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давтамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах үсны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх үсны хэмжээ, м3	Төлбөр, тооцох, үсны хэмжээ, м3
Худар элс баяжуулахад ашиглах үсны хэмжээ	110000	тонн	4.0	1.0	Удаа	440,000.00	397,848.00	42,152.00
ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлтэд ашиглах үсны хэмжээ	15000	м2	0.004	9.0	Удаа	540.00	0.00	540.00
"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тарилахад ашиглах үсны хэмжээ	300	м2	0.004	15.0	Удаа	18.00	0.00	18.00

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

Ажлын нэр	Тоо Хэмжээ	Хэмжих нэгж	Усны хэрэглээ, м3 (Норм)	Гүйцэтгэх давтамж	Хэмжих нэгж	Нийт ашиглах усны хэмжээ, м3	Хөнгөлөх усны хэмжээ, м3	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	183	хонгогт 1 дун	0.15	210.0	Хонгог	5,764.50	0.00	5,764.50
Үүрхайд шүүрэлтээр орж ирэх усны хэмжээ	365	м3	1.0	210.0	Хонгог	76,650.00	0.00	76,650.00
Нийт						522,972.50	397,848.00	125,124.50

12. Урьдчилсан байдлаар тооцсон усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээ

Ажлын нэр	Төлбөр тооцох усны хэмжээ, м3	Усны ангилал	Хөнгөлөх хувь хэмжээ, %	1 м3 усны үнэ	Усны нөөц ашигласны төлбөр, Т	Төлбөрөөс хөнгөлсөн дүн, Т	Төлбөр зохио дүн, Т
Хүдэр элс баяжуулахад ашиглах усны хэмжээ	42152.00	Газрын доорх ус	0.0	1646.40	69,399,052.80	0.0	69,399,052.80
ногоон байгууламж, нөхөн сэргээлтэд ашиглах усны хэмжээ	540.00	Газрын доорх ус	0.0	70.56	38,102.40	0.0	38,102.40
“Тэрбум мод” үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд мод тариад ашиглах усны хэмжээ	18.00	Газрын доорх ус	0.0	141.12	2,540.16	0.0	2,540.16
Ашиг олох зориулалтаар ахуйн үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд ашиглах усны хэмжээ	5764.50	Газрын доорх ус	0.0	70.56	406,743.12	0.0	406,743.12
Үүрхайд шүүрэлтээр орж ирэх усны хэмжээ	76650.00	Газрын доорх ус	0.0	705.60	54,084,240.00	0.0	54,084,240.00
Нийт	125,124.50				123,930,678.48		123,930,678.48

13. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх эргүүлж ашиглах даалгавар

- Хурын усыг хуримтлуулах, ахуйн бохир усыг зохих стандартын шаардлагад нийцүүлэн цэвэрлэж халдваргүйжүүлэн зам талбайн тоосжилт дарах, биологийн нөхөн сэргээлтэд эргүүлэн ашиглах арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;
- Шүүрлийн усыг технологи, зам талбайн тоосжилт дарах, биологийн нөхөн сэргээлт, мод усалгаанд эргүүлэн ашиглах;
- Нөхөн сэлбэлтээр авч ашиглах усыг 27 % - аас хэтрүүлэхгүй байх

14. Төвийгдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөгөө

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийн онцгой нөхцөлийг хангаж ажиллаагүй тохиолдолд дараа оны ус ашиглуулах дүгнэлтийг гаргахгүй болохыг анхаарах;
- Усны гүхэй хуулийн 28.6-д заасны дагуу Бөөнцагаан-Орог нуурын сав газрын захиргаанаас ус ашиглах зөвшөөрөл авч, зохих

Хавсралт 1 Ус ашиглуулах дүгнэлт

“БАЯН АМНЫ БОЛОН ХАВЦГАЙТЫН АМНЫ ИХ ГҮНИЙ ДАРАГДМАЛ ОРД БОЛОН ХҮҮШИЙН АМ”-НЫ АЛТНЫ ШОРООН ОРДЫН 2025 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН

ТООЛУУР СУУРИЛУУЛСАН ТУХАЙ АКТ

2025 оны 08-р сарын 22 өдөр

Номгон

Дугаар

Баянхонгор аймгийн Талуут сумын 2-р багийн нутагт байрлах Вестернресурс ХХК-ий талбайд байрлах Уснэг бүртгэл зориулалт бүхий усны эх үүсвэрт 2025 оны 08-р сарын 22 өдөр усны тоолуур суулгаж баталгаажуулав.

Орхон компанид үйлдвэрлэгдсэн LX16 500 загварын 100 м³/ц дугаартай тоолуурыг Х..... У..... солбицол, Н..... өндөрлөгт байрлах цогцог эх үүсвэр /худаг, цооног, труба, гол/-т суурилуулсан бөгөөд тус компани нь Уснэг бүртгэл зориулалтаар ашиглана. 2025 оны 04 сард ус ашиглах дүгнэлт гаргуулсан. /гаргуулах шаардлагатай/

Тоолуур нь Стандарт, хэмжил зүйн газрын 2025 оны 06-р сарын 12 ны өдөр баталгаажуулсан 232917 дугаар бүхий гэрчилгээтэй, хэмжих хязгаартай, 1.00-ийн голчтой № 20401932-ын /хүйтэн, халуун/ усны тоолуур 00003 м³ заалттай байлаа.

Амартогсайр ХХК О.Тамуу Тоолуурыг суурилуулж усыг шахаж үзэж шалгахад 000039 м³ гэсэн заалттай байсан бөгөөд ус шахах явцад усны тоолуур хэвийн ажиллаж байсан. Усны тоолуурын баталгааны лац нь 0.75 дугаартай байна. Усны тоолуурыг суурилуулж холболтыг 2701 дугаар лацаар лацдав.

Хянаж байхын тулд 000.983 дугаартай БОХ Улсын байцаагчийн лацыг давхар тавьж Вестернресурс компанийн Төслийн удирдагч Чингэдбалар хариуцуулсан болно.

ТООЛУУР СУУРИЛУУЛСАН АКТ ҮЙЛДСЭН БОХ О.Тамуу Г.НАНСАЛМАА

ТООЛУУР СУУРИЛУУЛАХАД БАЙРДСАН Чингэдбалар

Хавсралт 2 Усны тоолуур суурилуулсан тухай акт